

Nieuwsbrief Zeeuws Steenuilfonds 2020

Door: Peter Boelée*

Tijdens het ringen werden deze drie kleine kleutertjes even op een tak ‘geparkeerd” foto Monique van K.

Mediterraan

Dat het de laatste jaren goed gaat met de steenuilen heeft natuurlijk alles te maken met de zachte winters. In winters met een Elfstedentocht, stierven veel kerk- en steenuilen. Van oorsprong is de steenuil een mediterrane vogel, die steeds verder naar het noorden is getrokken. Dus de klimaatverandering draagt bij aan het uitbreiden van onder andere steenuilpopulaties. Mocht er dan toch nog een strenge winter komen, dan is een uitgebreide populatie in staat voldoende individuen over te houden. Op de andere Zeeuwse eilanden had de uitgedunde populatie door een reeks strenge winters in de vorige eeuw te weinig overlevingskansen, ze zijn daar uitgestorven. Daar speelde het veranderende Zeeuwse landschap, waar geen plaats meer was voor kleinschalige landbouw, natuurlijk ook een grote rol bij.

Kansen op Beveland

In het oude cultuurlandschap van de Zak van Zuid-Beveland wist een kleine populatie van ongeveer 25 paar zich te handhaven. Door de kwakkelwinters na de laatste Elfstedentocht in 1996 breidde de populatie zich als het ware verder uit en dat zette ook na de eeuwwisseling door.

In 2014 werd het eerste broedgeval in een nestkast aangetroffen in de omgeving van Wolphaartsdijk. Later werden er ook steenuilen gezien in de omgeving van Kattendijke. Rondom Rilland heeft zich in al die jaren ook een kleine populatie weten te handhaven en daar wordt nu ook enige uitbreiding geconstateerd. Een jonge steenuil geboren in de omgeving van Rilland, vloog in één winter naar de Zak van Zuid-Beveland en zat daar op eieren.

Honkvast

Doordat bijna alle jonge steenuilen geringd worden, weten we inmiddels heel veel over de Bevelandse steenuilen. Een overleden steenuil, bijvoorbeeld een verkeersslachtoffer, wordt soms al binnen een week vervangen door een soortgenoot. Ze broeden hier op de Bevelanden bijna alle in nestkasten, op een vijftal na. Dat is elders in Nederland anders, daar wordt vaker in schuren en holle bomen gebroed.

Steenuilvrouwtjes zijn heel honkvast, bekend is dat ze hun hele leven - tot circa 9 jaar - in een en dezelfde nestkast bleven. Ze verlaten de nestkast echter voortijdig wanneer deze wordt vervangen of wanneer er op het erf teveel veranderingen plaatsvinden.

Het was al door zenderonderzoek bekend dat het vooral de jonge vrouwtjes zijn die verkenningsstochten maken, soms wel 40 tot 60 km ver.

Peter ringt een jonge steenuil

Uilenjaar 2020

Het jaar 2020 is alweer om, het leek er in eerste instantie op dat het een goed uilenjaar zou worden. De muizenstand bleef groot en de winter was bijna warm te noemen; dat zijn de ingrediënten voor een goed broedseizoen. In 65 nestkasten kwam het tot een broedsel, 14 nestkasten meer dan het jaar ervoor. Gemiddeld werden er per nestkast 3 eieren gelegd. Er vlogen 154 jonge steenuilen uit, die waren van te voren allemaal geringd. In twee knotwilgen en in vier schuren werd ook gebroed, maar daarvan is het niet duidelijk hoeveel jongen er uitgevlogen zijn.

In de weken na het uitvliegen kwamen er veel meldingen binnen van overleden jongen. Doordat het heel droog was tijdens die periode, was het kennelijk moeilijk om aan voldoende voedsel te komen. Muizen hadden net zoveel last van de droogte, waardoor er veel minder prooi was. Overschakelen op regenwormen was niet mogelijk door de keiharde grond. Pas in het volgende broedseizoen zal duidelijk worden hoeveel jongen het hebben overleefd. Vinden ze in de winter een partner en een geschikte plek, dan hebben de jonge steenuilen van dit jaar volgend jaar al eieren.

www.zeeuwssteenuilfonds.nl

Ondergebracht bij

Steunen

Deze Nieuwsbrief wordt door veel mensen gelezen. Als nu al die mensen wat geld doneren is het mogelijk om de steenuilen te blijven beschermen. Het valt tot nu toe tegen dat er maar een handjevol van onze nestkashouders bereid zijn ons project te steunen.

Het Zeeuwse Steenuilfonds is administratief ondergebracht bij het Zeeuwse Landschap. U kunt dit fonds steunen met een financiële bijdrage op:

bankrekening IBAN NL71 ABNA 051 0336 167 van Stichting

Het Zeeuwse Landschap en er **nadrukkelijk bij te vermelden: T.g.v. Zeeuws Steenuilfonds.**

Alle vrijwilligers en het comité van het Zeeuws Steenuilfonds wensen u een steengoed 2021 en dat 'Corona' maar gauw weer vooral de naam van een lekker biertje mag zijn ...

*) Peter Boelée is veldmedewerker